

Activiteitenverslag 2023/Eindverslag doorontwikkeling Van Gogh Huis Drenthe

In het eerste kwartaal van 2023, nadat in al een paar voorbereidende werkzaamheden waren verricht, ging onze aannemer failliet. Via een 'doorstart' heeft een andere aannemer (JuYa bouw) de klus overgenomen. Door dit faillissement en de doorstart met de nieuwe aannemer heeft de Stichting Van Gogh en Drenthe geen financiële verliezen geleden. Dat komt omdat er werd gewerkt op 'regiebasis'; dus met facturen na levering, niet op basis van een aanneemsom. We hebben wel een vertraging opgelopen van 6-8 weken. De JuYa bouw heeft de bouwkundige zaken (o.a. nieuwe gang voor de presentatie) de maanden daarna afgerond. Dat geldt ook voor installateur, schilder, vloerenlegger en leverancier van balie en keukeninrichting.

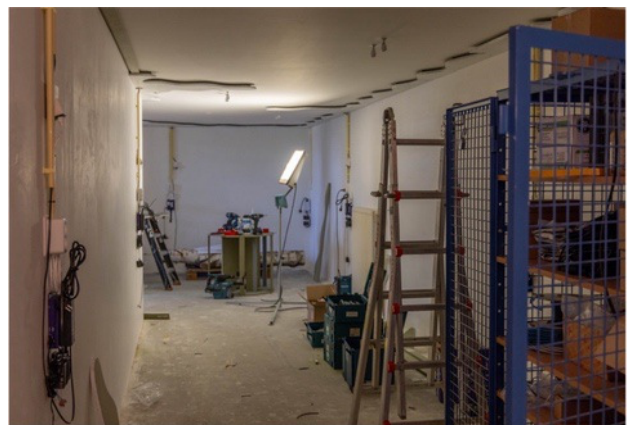
Ondertussen (vanaf begin augustus 2023 werd er in het

Van Gogh Huis voortvarend gewerkt aan de bouwkundige voorzieningen die voor de audio-visuele presentatie, de 'tentoonstelling' nodig waren.

Begin augustus was de tentoonstellingsbouwer (Flink) onder regie van Xpex (Art direction) druk bezig met het opbouwen van het 'raamwerk' voor de

audiovisuele presentatie. De installateur trok de vele tientallen meters kabels voor elektriciteit en datatransport en de schilder zorgde voor de juiste kleur op de projectievlakken.

Bij dit werk werden steeds ook de vrijwilligers ingeschakeld in ondersteunende zin. Door het betrekkelijk geringe aantal vierkante meters dat

onze erfgoedinstelling telt, was veelvuldig plaatsen en herplaatsen van delen van de inboedel aan de orde. Inboedel die aan het begin van de 'verbouwing' met inzet van vrijwilligers deels is verplaatst naar een gehuurde opslagruimte.

Daarbij komt dat we gedurende de zomer, tijdens de verbouwing dus, 9 weekenden op zaterdag- en zondagmiddag open zijn geweest om in ieder geval

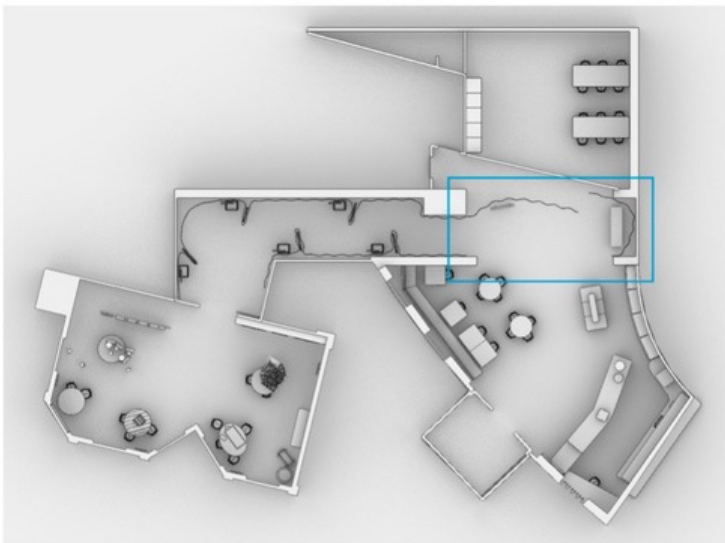
het VGHD in beeld te houden en bezoekers (veel toeristen, fietsers, ook uit Duitsland) de gelegenheid te geven een kijkje te nemen in ons huis 'in ontwikkeling'. Daarbij konden we aan de hand van de contouren uitleggen wat er allemaal voor moois aan het ontstaan was. Daarbij konden de bezoekers altijd een kijkje nemen in de kamer van Vincent, de plek waar Vincent van Gogh daadwerkelijk gewoond en gewerkt heeft.

Die zomeropening heeft erg veel van de vrijwilligers gevraagd omdat elke zaterdagochtend 'de bouwplaats' enigszins netjes moest worden gemaakt en provisorisch tafels werden neergezet.

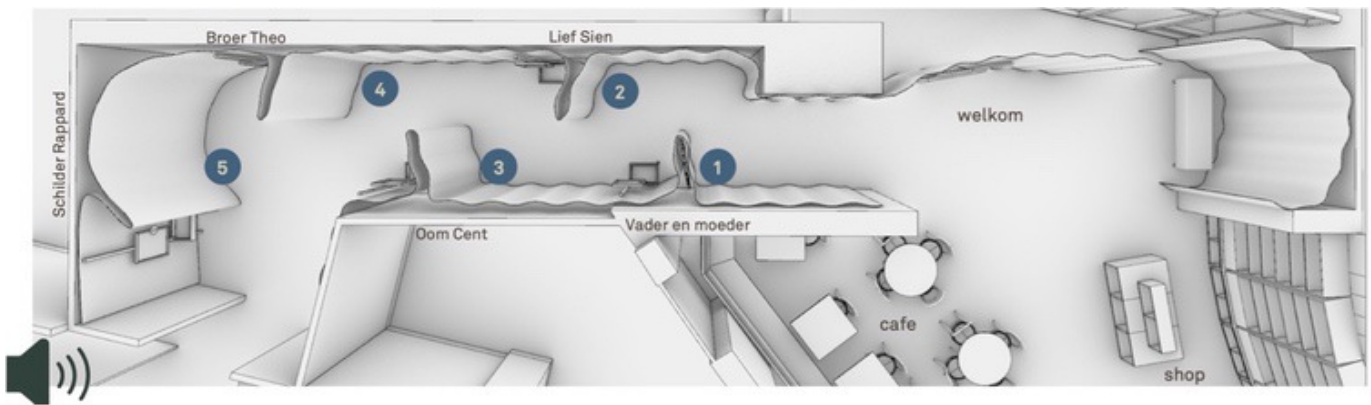
Maar het was de moeite waard want tijdens die 18 middagen in de zomervakantie hebben we ruim 600 bezoekers mogen verwelkomen, allemaal geïnteresseerd in Van Gogh, onze plannen en natuurlijk 'het kamertje'. Velen zeiden ter plekke al zeker terug te zullen komen en enkelen

daarvan hebben we inmiddels al weer mogen verwelkomen.

Tijdens de zomer (afgezien van de bouwvakvakantie) is er hard doorgewerkt aan de 'afbouw'. De silhouetten in de nieuwe gang, afgedekt met 'kronkelende' gordijnen werden geplaatst, een nieuwe vloer werd gelegd, audio en video werden aangesloten, alles volgens het ontwerp van Xpex (zie de twee afbeeldingen) De gehele audiovisuele presentatie is drietalig (Duits, Engels, Nederlands). Op

alle relevante plekken (beginscherm, taalkeuze voor het gesproken woord in de gang, drie plekken bij de tafels in de gelagkamer en ten behoeve van de projectie op de verdieping) zijn aanraakschermen geplaatst waar de bezoeker (of de dienstdoende vrijwilliger) de taal kan kiezen.

Aan het begin van de gang (het eigenlijke begin van de audiovisuele presentatie) zijn een 'tekstbak', een bankje en een scherm geplaatst. De tekst vertelt in het kort iets over Vincent voordat hij naar Drenthe kwam. Daarna bekijkt de bezoeker op een groot scherm een film waarin Vincent over de hei/het veen wandelt (opgenomen door Studio Roodenburch in het Bargerveen). Een voice-over vertelt over het hoe en waarom van Vincents komst naar Drenthe.

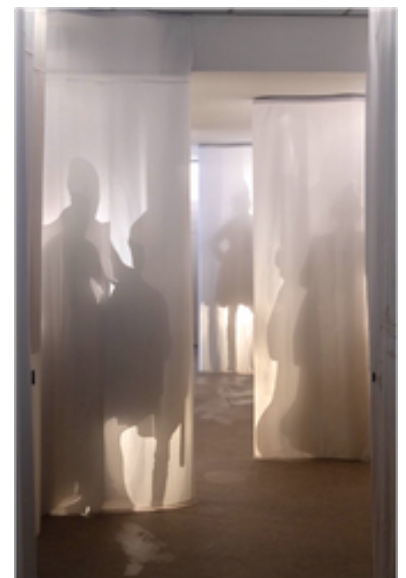

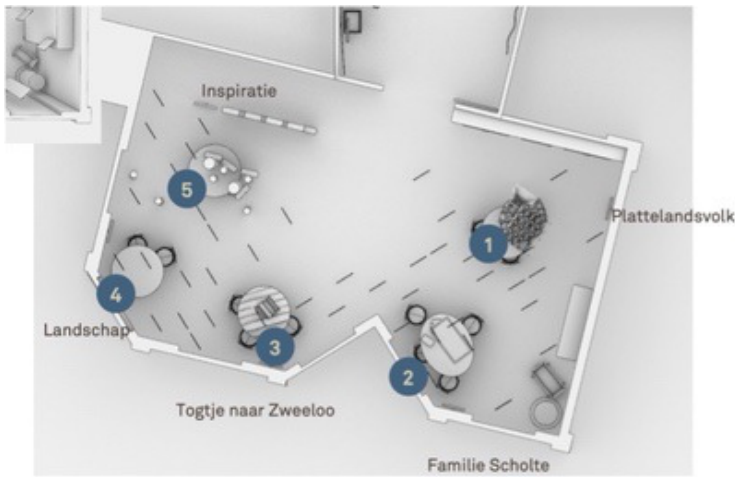
De bezoeker kiest de taal en wandelt de gang in met de silhouetten die achtereenvolgens 'het woord tot hem richten'. De bezoeker waant zich Vincent van Gogh die goede raad, respectievelijk kritiek krijgt van Vader en Moeder Van Gogh, zijn 'lief Sien' (die hij in Den Haag achterliet), zijn oom

Cent (kunsthandelaar, geïnteresseerd in Vincents werk maar ook kritisch), zijn broer Theo aan wie Vincent vele brieven schreef, en tenslotte collega-schilder Van Rappard, waarmee Vincent contact had. Achter elk

silhouet bevindt zich een 'tekstbak' waar wat meer informatie te lezen valt over het desbetreffende personage. Na de kennismaking met Van Rappard betreedt de bezoeker de 'gelagkamer'. In dit deel van het Van Gogh Huis Drenthe was tot maart 2022 een restaurant gevestigd. Daarna kregen wij als bestuur de beschikking over deze ruimte, hetgeen onze mogelijkheden aanzienlijk vergrootte. Dit was ook feitelijk de reden om met deze 'doorontwikkeling' te starten. Immers, dit is de ruimte waar Vincent op 2 oktober 1883 binnenstapte na een lange tocht per trekschuit vanuit

Hoogeveen. Deze gelagkamer is, met behoud van een aantal authentieke elementen nu ingericht met 5 'tafels'. In 1883 was de huiskamer van de familie Scholte gescheiden van de eigenlijke 'gelagkamer'. Elk van de tafels behandelt een thema uit de Drentse tijd van Vincent. Thema 1 gaat over het 'plattelandsvolk' waardoor Vincent zo was geraakt. Tafel 2 gaat over zijn relatie met de familie Scholte. We weten dat hij in de avond vaak bij de familie aanschoof. Tafel

3 gaat over zijn 'Togtje naar Zweeloo'. In Zweeloo hoopte Vincent collega-kunstenaars te treffen. Later kwam hij er achter dat Zweeloo vooral in de zomer door kunstenaars werd aangedaan. Bij tafel 4 maakt de bezoeker, onder andere via projectie, kennis met het Drentse landschap dat Van Gogh zo inspireerde. Tafel 5 tenslotte, behandelt een aantal andere inspiratiebronnen van de schilder. Teksten en reproducties van werken van Mauve, Van Ruisdael en Liebermann komen voorbij. Ook in

de gelagkamer speelt de audiovisuele vormgeving weer een belangrijke rol. Er valt veel te lezen, te zien en te horen. Op drie van de vijf tafels staan aanraakschermen via welke de bezoeker zich met beeld en geluid kan verdiepen in de belevingswereld van Vincent van Gogh.

Als de bezoeker al het moois in de gelagkamer tot zich heeft genomen, gaat hij/zij de trap op naar de verdieping. Deze verdieping is ook per traplift te bereiken. Op de

verdieping bevonden zich destijds 3 kamers, waarvan er één, de middelste, is gereconstrueerd. De middelste kamer is de kamer waarover Vincent in zijn brieven schreef, met kachel en balkon. De kamer is rondom voorzien van een frame met een wand in lichte kleur. Op de drie wanden wordt met laserprojectoren een animatiefilm (vervaardigd

ook kan worden geprojecteerd. Er is plaats voor 12 personen, verdeeld in twee groepen van zes. Er wordt gebruik gemaakt van koptelefoons waarbij (per groep van zes) ook weer, via een touch screen, voor Duits, Nederlands of Engels kan worden gekozen.

Daarna gaat de bezoeker weer naar beneden, kan desgewenst nog even rondlopen in de gelagkamer en gaat dan richting de entreerimte. Daar is nog gelegenheid om even na te genieten in de mooie koffiecorner, bij de ticketbalie waar ook de keuken een plek heeft gekregen. Of om een kijkje te nemen in onze winkel waar Van Gogh-artikelen te koop zijn. In elke

door Beeld & Beweging) van bijna 4 minuten afgespeeld. Daarin wordt op indrukwekkende manier weergegeven aan welke twijfels Vincent ten prooi valt als het aan het eind van 1883 steeds vroeger donker wordt en hij uiteindelijk besluit op 4 december 1883 terug te keren naar zijn ouders in Brabant. De ramen op de verdieping zijn 'dicht gezet' zodat op die ramen

Aan het eind van de projectie, zwaait de deur van Vincents kamer open en wordt de bezoeker uitgenodigd die kamer te bezoeken.

ruimte van de presentatie zijn steeds vrijwilligers van het VGHD in de nabijheid om vragen van bezoekers te beantwoorden of om extra toelichting te geven.

In de tijd die verstreek tussen het maken van de eerste foto's (zie eerste pagina; begin augustus) en de kleurrijke foto's van gelagkamer en verdieping (eind september) is

er wel het een en ander gebeurd. Teksten werden gecontroleerd op historische juistheid, moesten vervolgens worden vertaald en ingesproken. De cineasten van Studio Roodenburch en Beeld & Beweging leverden onder regie van art director Xpex hun bewegende beelden aan tentoonstellingsbouwer Flink aan. De mensen van Flink zorgden ervoor dat alle content op de juiste plek op de server werd geplaatst zodat alles via een klein touchscreen + bijbehorende software bij de balie kan worden bediend.

De laatste 2-3 weken van september stonden in het teken van het testen van alle toepassingen. Het luistert nauw; de bezoeker heeft idealiter een uur nodig om de gehele presentatie te doorlopen. Daarbij moet alles kloppen. De silhouetten in de gang moeten op het juiste moment 'beginnen te spreken'. De bezoeker moet de tijd hebben om de bijbehorende teksten te lezen. Als hij/zij de gelagkamer binnentreedt, geeft een klok boven de deur bij de trap naar de verdieping aan hoe lang het nog duurt voordat de volgende projectie op de verdieping van start gaat. Die tijd kan de bezoeker gebruiken om al het gebodene in de gelagkamer 'tot zich te nemen'. De laatste 2-3 weken van september werden dus gebruikt voor het afstemmen, inregelen en het opruimen van 'schoonheidsfoutjes'. Voor het testen werden als 'proefpersonen' onze vrijwilligers en een aantal direct omwonenden ingeschakeld.

Ondertussen waren de vrijwilligers ook begonnen met de herinrichting en de schoonmaak van de diverse (audiovisuele) ruimten. Stoelen, tafels etc. werden vanuit de opslag weer naar het VGHD gebracht en op de juiste plek gezet.

De heropening

We zijn erin geslaagd om alles op tijd klaar te hebben om de heropening op 2 oktober mogelijk te maken. Op 2 oktober 1883 kwam Vincent van Gogh per trekschuit aan bij het logement Scholte. Hij stapte daar eind van de dag binnen. Werd door Hendrik Scholte wat meewarig bekeken maar kreeg onderdak nadat hij had verteld dat hij de zoon was van een dominee uit Brabant.

Op 2 oktober 2023 werd het Van Gogh Huis Drenthe op feestelijke wijze heropend door wethouder Dewy Leal van de gemeente Emmen en de kinderburgemeester van Emmen, Kirstin Alting. Dit alles onder toezicht van de kinderraad van de scholen van Nieuw-

Amsterdam/Veenoord en Zandpol, en van Vincent van Gogh zelf. Op 2 en 3 oktober was het VGHD speciaal en alleen voor de inwoners van Nieuw-Amsterdam/Veenoord en Zandpol geopend. 4 oktober was iedereen weer welkom.

Inmiddels, ten tijde van het schrijven van dit verslag, zijn we drie weken verder. De schoonheidsfoutjes zijn opgelost. Er zijn al veel bezoekers geweest. Ze zijn allemaal enthousiast, waarderen het gebodene en zijn vol lof over de audiovisuele presentatie

Het Van Gogh Huis Drenthe is klaar voor de toekomst.

In twee dagen tijd (2 en 3 oktober) hebben bijna 600 inwoners van de dorpen Nieuw-Amsterdam, Veenoord en Zandpol het VGHD bezocht; ons Van Gogh Huis leeft, ook bij de eigen inwoners.

Na iets meer dan een maand (na 2 oktober) konden we de 1.000e (betalende) bezoeker al welkom heten.

Persaandacht:

<https://dvhn.nl/drenthe/Flinke-opfrisbeurt-Van-Gogh-Huis-Nieuw-AmsterdamVeenoord-28668751.html>

<https://www.zo34.nl/nieuws/8080/van-gogh-huis-drenthe-heropent-zijn-deuren/>

<https://www.zo34.nl/nieuws/8109/van-gogh-huis-veenoordnieuw-amsterdam-officieel-geopend/>

<https://regionieuwshoogeveen.nl/70745/in-een-maand-tijd-verwelkomt-het-van-gogh-huis-drenthe-de-1000e-bezoeker/>

<https://dvhn.nl/weekbladendrenthe/emmercourant/Van-Gogh-Huis-in-Veenoord-begroet-na-ruim-een-maand-al-de-1000e-bezoeker.-Zon-grote-opkomst-hadden-we-niet-durven-dromen-28741452.html>

<https://www.rtvdrenthe.nl/nieuws/15924148/na-precies-140-jaar-stapt-van-gogh-weer-zijn-huis-binnen>

<https://www.rtvdrenthe.nl/nieuws/15735407/veenoord-wordt-het-van-gogh-dorp-van-drenthe>